

GENERELLE BEMÆRKNINGER

INDLEDNING

Forslag til budget 2009 samt budgetoverslag 2010-2012 er godkendt af Økonomiudvalget den 8. september 2008 og fremsendt af Økonomiudvalget til videre politisk behandling.

Budgetforslaget er i henhold til lov om kommunernes styrelse undergivet 2 behandlinger i Byrådet. 1. behandlingen afholdtes den 17. september 2008 og 2. behandlingen den 8. oktober 2008, hvortil der kunne fremsendes ændringsforslag i forhold til det af Økonomiudvalget udarbejdede budgetforslag. Konsekvenserne af de ved 2. behandlingen godkendte ændringsforslag udgør sammen med budgetforslaget det endelige budget for 2009 og budgetoverslag 2010-2012 for Hedensted Kommune.

Ind i mellem de offentlige budgetbehandlinger er afholdt et Budgetseminar for Byrådet den 24. september 2008, hvor der bl.a. skete en opsamling og prioritering af de besparelsesforslag på i alt 37 mio. kr., som udvalgene tilsammen var anmodet om at fremsende til Budgetseminaret.

AFTALE MELLEM REGERINGEN OG KL OM KOMMUNERNES ØKONOMI 2009

Hovedpunkterne i aftalen fra juni 2008:

- Serviceudgiftsramme på 219,0 mia. kr. Udgangspunkt er budget 2008, som er 1 mia. kr. højere end kommuneaftalen for 2008. Herudover et demografisk løft på 350 mio. kr. og niveaokorrektion på 650 mio. kr. på det specialiserede socialområde.
- Endelig afklaring af 3-parts aftalen medfører 790 mio. kr. mere i bloktilskuddet.
- Skattefinansieret bruttoanlægsramme inkl. Kvalitetsfond, men excl. kommunale ældreboliger), på 15 mia. kr. De frigivne deponerede midler i 2009 på 1,7 mia. kr. kan finansiere ekstra anlæg.
- 5-årig aftale om udmøntning af 9 mia. kr. fra Kvalitetsfonden – heraf 1 mia. kr. i 2009 og 2 mia. kr. årligt herefter. Midlerne skal anvendes til løft af de fysiske rammer på dagtilbud, skoleområdet, ældreområdet (excl. kommunale ældreboliger) og idrætsfaciliteter.
- Særlig lånepulje på 500 mio. kr. til skoleanlæg m.v., og især forbeholdt kommuner, der ikke har mulighed for at tilvejebringe finansiering via frigivelse af deponeret overskudslikviditet. Lånedispositioner på folkeskoleområdet ydes som udgangspunkt med op til 50 pct. af anlægsudgifterne. Lånepuljen kan også anvendes finansiering af anlægsudgifter på andre opgaveområder, specielt hvor formålet er at fremme tilpasningen af kommunens institutionsstruktur eller kommunens administrative struktur.
- Ordinær lånepulje på 200 mio. kr.
- Særlig lånepulje på 100 mio. kr. til fremme af offentlig-private samarbejdsprojekter.
- Særlig lånepulje på 300 mio. kr. vedr. de 4 områder omfattet af Kvalitetsfonden. Lånemuligheden er målrettet kommuner med en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation.
- Nedsættelse af grundkapitalindsat for plejeboliger fra 14 til 7 pct. i 2009 for plejeboliger.
- Skattestoppet gælder stadig i 2009. Skatterne for kommunerne under ét forudsættes at holdes i ro.

BETINGET BALANCETILSKUD M.V.

Folketinget har den 17. juni 2008 vedtaget to love, som kan få betydning for kommunernes økonomi i 2009.

Den ene lov indebærer, at en del af balancetilskuddet (element af bloktilskuddet) på op til 1 mia. kr. er betinget af, at kommunerne budgetterer i overensstemmelse med de aftalte udgiftsrammer. Hvis kommunerne budgetterer med et højere udgiftsniveau end aftalt, kan Finansministeren beslutte, at den nævnte andel af balancetilskuddet ikke bliver udbetalt.

Den anden lov indebærer, at hvis den samlede kommunale beskatning forhøjes, vil bloktilskuddet blive nedsat tilsvarende. Nedsættelsen af bloktilskuddet sker igennem en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser. I 2009 betales 75% af nedsættelsen af de kommuner, som har hævet beskatningen.

Finansministeren har efter 2. behandlingen af budgettet, og på baggrund af de indberetninger som alle landets kommuner har foretaget i oktober 2008, meddelt, at kommunerne har overholdt de aftalte udgifts- og skatterammer – og sanktionslovgivningerne træder dermed ikke i funktion.

BUDGETPROCEDUREN

Budgettets tilblivelse er overordnet beskrevet og fastlagt i den af Økonomiudvalget vedtagne Procedure for budget 2009. Enkelte punkter herfra:

Rammer

Der er få helt grundlæggende rammer som budgetproceduren skal overholde, og som budgettet skal opfylde:

- Både budgetproceduren og selve budgettet skal have *helhedsfokus*. Det betyder, at der skal kunne prioriteres på tværs såvel i budgetprocessen som i driftsåret.
- Budgettet skal i alle henseende gøres så *retvisende* som overhovedet muligt. Sådan at forstå, at den bedste viden og de bedste skøn om næste års niveauer indarbejdes, ligesom de bedste skøn over udgifter og indtægter ved de valgte service- og aktivitetsniveauet indarbejdes og være udmøntet.
- Under hensyntagen til skabelse af et retvisende budget med helhedsfokus tilrettelægges der dialogprocesser for det politiske og administrative/professionelle niveau.

Tekniske principper

For at opstille et budget, der imødekommer rammerne for budgetproceduren, opstilles tre grundlæggende principper.

- Demografi. Det synliggøres hvor og hvordan demografiske ændringer er indarbejdet i budgettet.
- Pris- og lønudviklingen medtages.
- Lovændringer, herunder DUT-ændringer indarbejdes idet der gøres særskilt opmærksom på ”store” årsager til ændringer i bloktilskud.

Overordnet tidsplan

Hovedpunkterne i den overordnede tidsplan for budgetlægningen er:

- Kommunekonference den 17. juni 2008. På det politiske niveau drøftes udvalgte temaer, aftaler, faglighed, der gerne må strække sig over flere år.
- Midtvejsseminar den 21. august 2008. Der fokuseres på økonomisk status for 2008 og forbedrelse af budget 2009. Beregninger for 2009 vedr. indtægtssiden og et bud på et sammenhængende budget fremlægges. Eventuelle ubalancer defineres klart.
- Primo september udarbejdes en budgetredegørelse for 2009 som forberedelse til 1. behandling og budgetseminar, der på de væsentligste punkter redegør for budgetforslag 2009.
- 1. behandling af budgettet afholdes den 17. september 2008.
- Budgetseminar for Byrådet afholdes den 24. september 2008. I 2008 vil den primære opgave bestå, at prioritere i de udarbejdede besparelsesforslag på i alt 37 mio. kr. på driften, således at der udpeges de områder, som skal bidrage til besparelser på minimum 27 mio. kr.
- 2. behandling af budgettet afholdes den 8. oktober 2008.

BUDGETREDEGØRELSEN FORUD FOR BUDGETFORSLAGET

Indledning

Af den vedtagne procedure for budget 2009 fremgår det, at der primo september 2008 udarbejdes en budgetredegørelse for 2009 som forberedelse til 1. behandling og budgetseminar, der på de væsentligste punkter redegør for budgetforslag 2009.

Den 21. august 2008 afholdtes Midtvejsseminar for Byrådet, hvor der ligeledes på de væsentligste punkter blev redegjort for budgetsituationen for 2009. Herudover blev der udleveret en række bilag i en Budgetmappe til at understøtte redegørelsen. Der vil i det følgende indimellem blive henvist gennemgangen, drøftelserne og bilagene fra Midtvejsseminaret – idet der ikke foreligger nye forudsætninger af betydning for budgetlægningen.

Indtægter

Skatter

Udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat for skatteåret 2007 ser ud til at blive en del lavere end forventet ved budgetlægningen for 2008-2011 i efteråret 2007. Udskrivningsgrundlaget for 2007 forventes nu at blive opgjort til 5,65 mia. kr. pr. maj 2009, som er opgørelsestidspunktet for efterregulering af skatter og generelle tilskud i 2010. Det svarer til en vækst på 2,73% i forhold til 2006, hvilket er noget lavere end forventet for hele landet, hvor der forventes en vækst på 4,1%. Det er således ikke umiddelbart til at konstatere en lokal vækst over landsgennemsnittet (lokal vækst var forventet til 1% i Budget 2008 over landsgennemsnittet).

I oprindeligt budget 2007 var forudsat et udskrivningsgrundlag på 5,684 mia. kr., hvilket er 34 mio. kr. mere end der nu forventes. Dette medfører en efterregulering til staten på 8,1 mio. kr. i 2010, men samtidig foretages en efterregulering af generelle tilskud til kommunen på 17 mio. kr. i 2010, idet hele landets udskrivningsgrundlag også nu forventes opgjort til et andet niveau end i oprindeligt budget 2007. Set i forhold til at vælge statsgaranteret udskrivningsgrundlag eller selvbudgettering har Hedensted Kommune valgt rigtigt ved at vælge selvbudgettering, idet der er en fordel på hele 52 mio. kr. i provenu fra skatter og generelle tilskud for 2007 inkl. efterreguleringer i 2010.

Da udskrivningsgrundlaget for 2007 på 5,65 mia. kr. er ca. 222 mio. kr. lavere, end det var forventet i Budget 2008, får det også den konsekvens, at udskrivningsgrundlaget for 2008 og 2009 nu også forventes lavere end i Budget 2008, og medfører dermed lavere skatteindtægter for 2008 (som efter-

reguleres i 2011) og 2009 end forudsat for årene 2009-2011 i Budget 2008. Samtidig medfører forventede ændringer af skattelovgivningen – bl.a. forhøjelse af beskæftigelsesfradrag og genindførelse af SP-bidrag – at udskrivningsgrundlaget på landsplan og i Hedensted Kommune ikke vokser så meget fra 2007 til 2009 som hidtil forventet.

Nedenstående en tabel over udskrivningsgrundlag og fremskrivningsprocenter som forventet i Budget 2008 og i Budgetforslag 2009.

	Skøn i Budget 2008	Skøn i Budgetforslag 2009	Forventet ud- skrivningsgr. i mio. kr.
2006-2007	6,77%	2,73% (KL's skøn 4,1%)	5.650 i 2007
2007-2008	3,62%	4,79% (KL's skøn 2,3%)	5.920 i 2008
2008-2009	5,00%	3,34% (KL's skøn 1,7%)	6.118 i 2009
I alt for perioden	16,2%	11,2% (KL's skøn 8,3%)	

Udskrivningsgrundlaget for 2009 på 6,118 mia. kr. er ca. 270 mio. kr. lavere end forventet ved 2008-budgetlægningen, svarende til lavere skatteindtægter på godt 66 mio. kr. i 2009 (ca. 30 mio. kr. netto efter udligning). Nedgangen skyldes primært at skatteydere med virksomhedsordningen har tjent mindre (104 mio.), og at kapitalindkomst udviser et yderligere netto fradrag på ca. 130 mio. kr. Der er i øvrigt anvendt KL's skøn over stigningen i udskrivningsgrundlaget suppleret med virkningen af kommunens nye befolkningsprognose. Hertil er yderligere tillagt et lokalt skøn fra 2007 til 2008 på 1%, og fra 2008 til 2009 på 0,5%.

Det noget lavere skøn fra 2008 til 2009, som forventes nu for hele landet og Hedensted Kommune, skyldes primært forventet genindførelse af SP-bidraget og et forhøjet beskæftigelsesfradrag fra 2009. Disse ændringer er kompenseret ved større generelle tilskud. De forventede udskrivningsgrundlag for Hedensted Kommune er for alle årene stadig over statsgarantien, så tallene viser fortsat, at der er valgt "rigtigt" for 2007 og 2008 mellem statsgaranti og selvbudgettering. For 2009 viser prognosen et udskrivningsgrundlag, der er 184 mio. kr. over statsgarantien, så også her bør der vælges selvbudgettering.

Skatteindtægterne i 2009 udgør i alt 1,623 mia. kr. inkl. grundskyld, selskabsskat m.v., hvilket er 60 mio. kr. mindre end forventet i budgetoverslagsår 2009 i Budget 2008.

Udligning og generelle tilskud

Ved sidste års budgetlægning var forventet en indtægt i 2009 på netto 328 mio. kr. vedrørende udligning og generelle tilskud. Indtægten er nu beregnet til netto 405 mio. kr., hvilket er 77 mio. kr. mere.

Stigningen i de generelle tilskud kan primært henføres til kompensation for nye skatteregler, nedgangen i eget skøn over udskrivningsgrundlaget, der kompenseres med ca. 50% i udligningen, øvrige lov- og cirkulæreændringer (DUT-reguleringer) samt konsekvenser af Økonomiaftalen for 2009 mellem Regeringen og KL.

Det er forudsat, at det betingede bloktilskud på 1 mia. kr. til kommunerne under ét kommer til udbetaling i 2009, og at Hedensted Kommune modtager den normale andel heraf. Det forudsætter, at

kommunerne under ét og Hedensted Kommune selv overholder betingelserne i kommuneaftalen m.v. for service- og anlægsramme samt skattestop.

Indtægter i alt

Skatter og generelle tilskud giver samlet set ca. 17 mio. kr. mere i 2009 end forventet i budgetoverslagsåret, og 108 mio. kr. mere end budgetteret for 2008. Væksten fra 2008 skal dække merudgifter på drift til pris- og lønstigninger fra 2008 til 2009, demografisk udgiftspres fra 2008 til 2009, lov- og cirkulæreændringer, der samlet set udgør væsentlig mere end 108 mio. kr. (se nedenstående vedr. Drift).

Drift

Driftsbudgettet for 2009 er udarbejdet efter retningslinierne i den vedtagne budgetprocedure, som medfører, at der bl.a. korrigeres for pris- og lønudviklingen, demografi, Byrådsbeslutninger og lovændringer, samt i øvrigt at budgettet i alle henseende skal gøres så *retvisende* som overhovedet muligt. Sådan at forstå, at den bedste viden og de bedste skøn om næste års niveauer indarbejdes, ligesom de bedste skøn over udgifter og indtægter ved de valgte service- og aktivitetsniveauer skal indarbejdes og være udmøntet. Der skal være et helhedsfokus, som muliggør prioriteringer på tværs, og der skal tilrettelægges dialogprocesser for det politiske og administrative/professionelle niveau.

Sociale overførselsudgifter

De sociale overførselsudgifter er beregnet ud fra gældende lovgivning inkl. evt. lovændringer gældende fra 2009, samt i øvrigt de måltal som Arbejdsmarkedsudvalget har udarbejdet for 2009 – f.eks. vedrørende niveauer for sygedagpengemodtagere, førtidspensionister, revalidering, løntilskud m.v. Måltal og øvrige forudsætninger fremgår af budgetbemærkningerne på Arbejdsmarkedsudvalgets område.

Social- og Seniorudvalget har budgetansvaret for bl.a. førtidspensioner tilkendt før 1. januar 2003, boligstøtte, personlige tillæg og andre ydelser vedr. sociale formål som i alt beløber sig til knap 78 mio. kr. Arbejdsmarkedsudvalget har ansvaret for de mere aktive ydelser såsom nytillkendelser af førtidspension, sygedagpenge, løntilskud, tilbud til udlændinge og kontanthjælp, som i alt beløber sig til knap 183 mio. kr. i 2009. Samlet set er der budgetteret med nettoudgifter på 274,8 mio. kr. i 2009, hvilket er en lille smule mindre end forventet i budgetoverslagsåret 2009. Det er ca. 10 mio. kr. mere end i budget 2008, men efter en satsregulering på 2,1% og omregnet til faste priser, er der tale om stort set status quo.

Serviceudgifter

I budgetlægningen er helt fra starten taget udgangspunkt i budgetoverslagsåret 2009 i Budget 2008, hvor der i forhold til 2008 var indregnet merudgifter til demografi m.v. på 16 mio. kr., som fordeler sig således:

Puljer dec. løndannelse	2,6	Reststigning fra 2008 til 2009
Folkeskolen	1,5	Demografi og bortfald af indtægter fra pc/hjemordning
Dagpasning	5,2	Demografi
Socialområdet	3,2	Nedsat statsrefusionssats for dyre enkeltsager
Seniorområdet	2,4	Demografi
Sundhedsområdet	<u>1,1</u>	Aktivitetsbestemt medfinansiering (demografi)
I alt	16,0	

Den forventede pris- og lønudvikling fra 2008 til 2009 udgør ca. 84 mio. kr., og det fremskrevne budgetgrundlag for 2009 udgør herefter 1.681 mio. kr.

Den konkrete budgetudarbejdelse har afstedkommet merudgifter i forhold til dette på ca. 54,5 mio. kr., som er beskrevet mere detaljeret på bilag udleveret på Midtvejsseminaret. De 54,5 mio. kr. blev her fordelt på lovkrav/DUT-reguleringer på ca. 8,4 mio. kr. og demografi/andre budgetkorrektioner på ca. 46,1 mio. kr. På Økonomiudvalgets område var på forhånd reduceret med 5 mio. kr., svarende til godt 10 fuldtidsstillinger. Budgetoplægget indeholdt herefter samlet set serviceudgifter på ca. 1.736 mio. kr., hvilket er 155 mio. kr. mere end oprindeligt budget 2008, og 47 mio. kr. mere end indtægterne er vokset fra 2008 til 2009. Set i forhold til den for Hedensted Kommune beregnede servicerramme for 2009 på ca. 1.709 mio. kr. indeholdt budgetoplægget, som fremlagt på Midtvejsseminaret, merudgifter på ca. 27 mio. kr.

På Midtvejsseminaret aftaltes, at en forudsætning for Budget 2009 skal være, at Hedensted Kommune overholder servicerrammen, hvilket betyder, at serviceudgifterne skal reduceres med 27 mio. kr. i forhold til det udarbejdede budgetoplæg. Da der skal være mulighed for at prioritere i de konkrete besparelsesforslag, som udvalgene skal udarbejde til Budgetseminaret den 24. september, blev det endvidere aftalt, at der skal udarbejdes besparelsesforslag på i alt 37 mio. kr. Formålet med dette års budgetarbejde er endvidere, at give Byrådet den nødvendige tid at vurdere de strukturelle forhold i det lange perspektiv, idet

- der er en konstaterbar strukturel ubalance
- indtægter og udgifter balancerer ikke
- det handler om et større perspektiv – derfor en strategi på det lange sigt

Besparelsesrammen på 37 mio. kr. blev fordelt på udvalg efter nettoudgifter, idet

- lønpuljer er holdt udenfor
- folkeskolen 7/12 er holdt udenfor (i 2009)
- dagpasning 25% holdt udenfor (forældrebetalingssandel)
- aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet

Af de 37 mio. kr. er 1,3 mio. kr. fordelt til Arbejdsmarkedsudvalget på overførselsudgifterne. Restbeløbet på 35,7 mio. kr. er herefter fordelt pr. udvalg efter nettodriftsudgifter og under hensyn til ovennævnte tre undtagelser. Den procentuelle besparelsesramme på samtlige serviceudgifter udgør 2,13% set i forhold til en samlet ramme på 37 mio. kr., mens den udgør 1,55% i forhold til besparelse på 27 mio. kr.

Budgetforslag fra Midttrafik blev endvidere drøftet på Midtvejsseminaret og det aftaltes, at budgetforslaget fra Midttrafik – dog excl. 1,5 mio. kr. til bevarelse af ca. 10 eksisterende busruter - skal indarbejdes i kommunens budgetforslag.

Efter reduktion med de 27 mio. kr. og forøgelse med ca. 2 mio. kr. til kollektiv trafik udgør budgetforslaget for 2009 i alt knap 1.711 mio. kr.

Arbejdet med besparelsesrammerne frem til Budgetseminaret den 24. september

På Midtvejsseminaret blev det således besluttet, at udvalgene får udmeldt besparelsesrammer på i alt 37 mio. kr. i 2009. Rammerne er fordelt således i mio. kr.:

	<u>2009</u>	<u>2010-</u>	
Arbejdsmarkedsudvalg	1,3	1,3	Overførsler - ikke serviceudgifter
Børne- og Undervisningsudvalg	10,1	17,6	
Kultur- og Erhvervsudvalg	1,4	1,4	
Plan- og Miljøudvalg	0,2	0,2	
Teknik- og Forsyningsudvalg	1,4	1,4	
Social- og Seniorudvalg	14,4	14,4	
Sundhed- og Forebyggelsesudvalg	2,3	2,3	
Økonomiudvalg	<u>5,9</u>	<u>5,9</u>	Herudover allerede indregnet 5,0 mio.
I alt	37,0	44,5	

Økonomiudvalg og Medhovedudvalg afholdt fællesmøde den 25. august om budgetsituationen og det afstedkom bl.a. følgende bemærkninger:

”Administrationen er gået i gang med at udarbejde en plan for denne proces med reducere. For at få plads til prioriteringer har politikerne bedt om, at vi finder besparelsesforslag på 37 mio. kr. På den måde skaber Byrådet sig et prioriteringsrum på 10 mio. kr., så de får mulighed for at foretage prioriteringer på tværs af områder og udvalg. Vores fokus er på budget 2009, og at skabe et retvisende budget.

Det bliver udvalgenes opgave at drøfte, hvorledes besparelserne skal tilrettelægges, så vi sikrer, at besparelserne sker, hvor det gør ”mindst ondt”. Vi skal anvende de samarbejdsformer, som er mest relevante i de enkelte situationer. Samtidig må vi også konstatere, at det ikke er gjort med besparelser i 2009, det vil også være nødvendigt med besparelser i fremtiden, så vi kan overholde økonomiaftalen. Der vil derfor blive indtænkt et fremtidsperspektiv i budgetlægningen, så vi sikrer, at budgettet også fremover hænger sammen. Det er nemlig vigtigt, at vores medarbejdere oplever stabilitet i deres arbejde ved Hedensted Kommune, som vi forsat er en attraktiv arbejdsplads.

Fra både Økonomiudvalget og Medhovedudvalget er der tilfredshed med at mødes og drøfte budget. Det er vigtigt, at alle er involveret i processen, og medarbejderne oplever stor værdi i at blive involveret i processen. Samtidig blev politikerne klart opfordret til at gå tilbage til deres bagland med et ønske om, at man skal vurdere, hvordan serviceniveauet skal være i fremtiden. Her tænkes på politikerne på Christiansborg, som skal vurdere, hvordan den økonomiske ramme hænger sammen med serviceniveauet. Der skal ske en prioritering, da medarbejderskaren er ved at være presset.”

Der er således igangsat en hurtig proces, som involverer ledelse, medarbejdere, Medudvalg i udarbejdelsen af de enkelte besparelsesforslag på tilsammen 37 mio. kr. Besparelsesforslagene forventes behandlet af de enkelte politiske udvalg i løbet af de første 2 uger af september, og de politiske udvalg fremsender herefter besparelsesforslag på minimum egen besparelsesramme til gennemgang og drøftelse på Budgetseminaret den 24. september. Sideløbende hermed forløber den normale budgetprocedure, hvor Økonomiudvalget fremsender budgetforslag til 1. og 2. behandling. Resultatet af de politiske drøftelser og udmøntning af de enkelte besparelsesforslag på Budgetseminaret forventes fremsat som ændringsforslag til 2. behandling.

Ordinær driftsvirksomhed/likvide aktiver

Overskuddet på den ordinære driftsvirksomhed udgør herefter ca. 30 mio. kr. i 2009 og kan således ikke fuldt ud dække anlægsudgifter m.v., og der budgetteres derfor på nuværende tidspunkt med et kasseforbrug på ca. 55 mio. kr. i 2009, stort set svarende til forventede for budgetoverslagsåret 2009 i Budget 2008.

Anlæg

På Midtvejsseminaret blev udleveret forslag til Investeringsoversigt for 2009, som i forhold til budgetoverslagsåret 2009 i Investeringsoversigten i Budget 2008 udviser væsentlig lavere nettoanlægsudgifter. I den nye investeringsoversigt er der indregnet salg af diverse bygninger på 31,5 mio. kr. og herudover er der foretaget visse forskydninger af anlæg til senere år for at give plads til de anlæg, som kommunen er kontraktlig forpligtet til at udføre, anlæg som er en forudsætning for at bevare pasningsgarantien på dagpasningsområdet, og de anlæg som minimum skal udføres for at bygnings- og vejkapitalen ikke forringes i (særlig) grad. Målet har været, at anlægsbudgettet reduceres, så trækket på kassebeholdningen ikke overstiger niveauet i budgetoverslagsåret 2009 på ca. 55 mio. kr.

Samlet er set er anlægsbudgettet reduceret fra 133,5 mio. kr. i budgetoverslagsår 2009 til 92,6 mio. kr. i budgetoplægget – excl. jordforsyning og forsyningsvirksomheder.

Jordforsyning

Der er for årene 2009-2012 indregnet en nettoprovenu på 15 mio. kr. pr. år tilsvarende for 2008.

Forsyningsvirksomheder

Byrådet behandlede på sit møde den 18. juni oplæg til selskabsgørelse af spildevandsområdet og besluttede følgende:

- Byrådet træffer principbeslutning om selskabsgørelse af spildevandsområdet i Hedensted Kommune.
- At udredningsarbejdet fortsættes, således at der foreligger endeligt beslutningsgrundlag til Byrådet om selskabsdannelse i efteråret 2008 med henblik på, at der træffes beslutning om stiftelse med tilbagevirkende kraft til 1. januar 2008.

Det har således været forudsat, at spildevandsområdet skal udgå af kommunens fremtidige budgetter, og at budgetlægningen m.v. skal foregå i det ny selskab. Inden for den sidste uges tid har ministeriets udarbejdelse af et egentlig lovforslag og forarbejderne hertil, vist sig at indeholde væsentlige ændringer i forhold til det hidtidige grundlag for at fremskynde stiftelsen af spildevandsselskabet, som der ellers lå i principbeslutningen fra juni måned. Lige her og nu er det meget vanskeligt at vurdere om selskabet med fordel kan stiftes i efteråret 2008 med ikrafttræden enten pr. 1. januar 2008 – som der var lagt op til i principbeslutningen – eller pr. 1. januar 2009 – eller om det eventuelt viser sig pga. skatteregler m.v., at dannelsen med fordel kan ske pr. 1. januar 2010. Der er i samarbejde med kommunens rådgivere ved at blive udarbejdet beslutningsgrundlag og sagsfremstilling, som vil anbefale den videre fremgangsmåde og tidsplan. Dette forventes behandlet af Teknik- og Forsyningsudvalget den 8. september og efterfølgende af Økonomiudvalg og Byråd,

Der har således ikke været lagt særlig meget energi i udarbejdelse af drifts- og anlægsbudgetter på spildevandsområdet, men der er nu behov for med kort varsel at få afsat drifts- og anlægsbudgetter. Driftsudgifterne er således fremskrevet med alm. pris- og lønstigninger fra 2008 til 2009, mens vandafledningsbidraget er forudsat reguleret med det for området normalt anvendte indeks, som betyder at bidraget skal stige fra 31 kr. excl. moms i 2008 til 33,50 kr. excl. moms pr. m³ vand. På anlægssiden udgør nettobudgettet uændret 37 mio. kr. pr. år, som det var afsat på investeringsoversigten i Budget 2008. Dette er væsentlig under den vedtagne spildevandsplans forudsætninger om investeringer på netto 60 mio. kr., men det må kræve en konkret indstilling fra i første omgang Teknik- og Forsyningsudvalget, hvis anlægsbudgettet for 2009 og de følgende år skal hæves fra 37 mio.

kr. til 60 mio. kr. En sådan forøgelse vil formentlig medføre behov for at hæve vandafledningsbidraget fra 33,50 kr. til omkring 40 kr. pr. m³. Der er derfor igangsat udarbejdelse af konkrete forslag vedr. anlæg og bidrag, som forventes behandlet af Teknik- og Forsyningsudvalget på mødet den 8. september, og afhængig af beslutningen vil der formentlig være behov for at drøfte området på Budgetseminaret og efterfølgende fremsendelse af ændringsforslag til 2. behandlingen af budgettet.

Forsyningsvirksomheder under ét er – inden evt. korrektion af anlægsudgifter til spildevandsanlæg – budgetteret med et overskud på 10,4 mio. kr. i 2009.

Låneoptagelse

Der er hos Velfærdsministeriet primo august 2008 søgt om lånedispensation på 25 mio. kr. fra den særlige pulje i 2009 til skolebyggerier – forudsat anlægsudgifter på 50 mio. kr. - og på 17,5 mio. kr. vedr. 2 skolebyggerier (Hornsyld og Juelsminde) fra den ordinære lånepulje.

Velfærdsministeriet har den 28. august 2008 meddelt afslag på lånedispensation fra den ordinære pulje, og meddelt lånedispensation på 9,3 mio. kr. fra den særlige lånepulje til skolebyggerier. Da der nu budgetteres med anlægsudgifter på skoleområdet på 45,5 mio. kr. i 2009, kan der optages lån på 8,5 mio. kr., idet låneadgangen beregnes forholdsmæssigt i forhold til de afholdte anlægsudgifter.

Lånemulighederne må i øvrigt forventes at blive formindsket noget i forhold til tidligere, idet der alt andet lige ikke vil blive oparbejdet en låneramme på forsyningsområdet. Låneramme kan herudover tilvejebringes via afholdte udgifter til f.eks. energibesparende foranstaltninger eller jordkøb. Da der forventes en meget begrænset låneramme udover lånedispensationen på skoleområdet, er der afsat låneoptagelse på 8,5 mio. kr. i 2009 og 10 mio. kr. i overslagsårene.

Status for ansøgninger om dispensation for anlægsudgifter i 2008

Hedensted Kommune har ansøgt Velfærdsministeriet om dispensation til at overskride anlægsrammen for 2008 med i alt 20,18 mio. kr. vedrørende anlægsudgifter på skole- og dagpasningsområdet. (Red.) Velfærdsministeriet har 22. september 2008 meddelt dispensation på i alt 16,18 mio. kr. Afslaget på 4 mio. kr. vedrører følgende projekter, hvor ministeriet ikke finder det godtgjort, at særlige forhold hjelper dispensation: ”Udbygning af børnehave i Tørring” (3 mio. kr.) og ”Udbygning af børnehaven Tusindfryd” (1 mio. kr.).

PRIS OG LØNSKØN M.V.

Budgettet er udarbejdet efter KL's generelle pris- og lønskøn m.v.

KL's nye overordnede skøn fra 2006 til 2012.

	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Lønstigning for kommunalt ansatte	3,4	4,0	5,3	3,5	4,2	4,2
Prisstigning	3,3	3,2	3,5	3,5	3,5	3,5
Løn- og prisstigning	3,4	3,7	4,7	3,5	4,0	4,0
Væksten i udskrivningsgrundlaget	4,2	2,3	1,7	2,8	3,0	2,7

0,7 pct.-point af lønstigningen fra 2008 til 2009 til lokal løndannelse og øvrige elementer som ikke umiddelbart kan fordeles objektivt på de enkelte lønkonti – svarende til 8,4 mio. kr. - er indtil videre afsat samlet på særlig konto på hovedkonto 06 (06.52.70 Lønpuljer m.v.).

DET VEDTAGNE BUDGET 2009

Til Byrådets Budgetseminar den 24. september 2008 var udarbejdet reduktionsforslag på driften på 37 mio. kr. for 2009 og 44,4 mio. kr. for 2010-2012.

Et flertal bestående af Byrådets partier på nær Kristendemokraterne indgik på Budgetseminaret en budgetaftale for 2009-2012. Budgetaftalen er af de samme partier fremsendt som ændringsforslag og godkendt af flertal ved 2. behandlingen af budgettet den 8. oktober 2008. Kristendemokraterne fremsendte to ændringsforslag, som ikke blev godkendt. Selve afstemningsresultatet fremgår af referatet fra Byrådsmødet den 8. oktober 2008.

Den forannævnte Budgetaftale indeholder følgende hovedpunkter:

De stående udvalg og Økonomiudvalget har op til Budgetseminaret udarbejdet reduktionsforslag på i alt 37 mio. kr. Der er indgået aftale om, at af disse forslag gennemføres ikke reduktioner på i alt 8 mio. kr. Derudover er det aftalt, at:

- Renoveringen af Raarup og Stouby skoler igangsættes i 2009, idet der afsættes henholdsvis 1,7 mio. kr. og 4,28 mio. kr. på anlægsbudgettet i 2009.
- Vandafledningsbidraget i 2009 fastsættes til 41,88 kr. inkl. moms, samt at anlægsgudgifterne fastholdes som angivet i budgetforslaget.

De ved 2. behandlingen godkendte ændringsforslag medfører følgende beløbsmæssige konsekvenser i forhold til budgetforslaget:

1.000 kr. - = merudgifter

<u>Område</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>Bemærkning</u>
		Faste 2009-priser			
DRIFT:					
Rammebesparelse i budgetforslaget udmøntes	-27.000	-32.350	-32.350	-32.350	Indbygget rammebesparelse på driften i budgetforslaget udmøntes konkret på efterfølgende driftsområder.
<u>Økonomiudvalg:</u>					
Administrationen	5.863	5.863	5.863	5.863	Reduktion i medarbejderstaben på sigt. I 2009 udmøntes en del af besparelsen på diverse konti
<u>Arbejdsmarkedsudvalg</u>					
Ungeindsatsen	500	500	500	500	Reduktion vedr. støttekontaktpersoner
Ungehuset	120	120	120	120	Opsigelse af lejemål
Trianglen	50	50	50	50	Mindre køb/pris på ekstern bistand
Aktivcenteret	60	60	60	60	Yderligere salg fra Aktivcenteret
Afklaringsforløb	600	600	600	600	Omlægning af afklaringsforløb
<u>Børne- og Undervisningsudvalg:</u>					
Svømmeundervisning	343	794	794	794	Kun undervisning på 3. Klassesetrin
Ungdomsskolen	167	400	400	400	Skolens ramme reduceres
Helhedsskolen	977	2.346	2.346	2.346	Mindre lærerdækning i f.m. helhedsskolen

1.000 kr. - = merudgifter

<u>Område</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012 Bemærkning</u>
	Faste 2009-priser			
Brobygning	354	850	850	850 Reduktion i tildeling, således at pasningsgarantien stadig kan opretholdes
Ungdommens Udd.vejld.	52	125	125	125 Reduktion i tildeling til uddannelsesvejledningen
120-timers puljen	714	1.714	1.714	1.714 Reduktion i puljen fra 120 til 40 timer
Stigende elevtal	580	800	800	800 Stigningen i elevtal forventes lavere end hidtil forudsat
Børnetal i SFO	500	500	500	500 Nedskrivning af forventet børnetal
IT og CPU	104	250	250	250 Reduktion af ressourcer til IT og CPU
Årnorm for lærere	360	1.572	2.200	2.200 Variation i lærernes nettotimeårsnorm
Specialklasseelever	333	684	684	684 Reduktion i ugentlig lektionstal fra 29 til 28
Brobygning fra børnehaver	2.601	2.601	2.601	2.601 Brobygning foretages kun, hvor der er behov i f.t. pasningsgarantien. Normeringen i brobygningen reduceres.
Børn i børnehaver	750	750	750	750 Tidligere af indskrivning af børn i børnehaver
Dagplejen	217	217	217	217 Aftemøder for dagplejere reduceres fra 4 til 3
<u>Kultur- og Erhvervsudvalg:</u>				
Teaterforeninger		174	174	174 Tilskud til teaterforeninger opsagt ved udgang af sæson 2008/2009
Turisme og erhverv	200	192	192	192 Reduktion af igangsatte projekter m.v.
Museer	37	75	75	75 Harmonisering af tilskud over 2 år
Kreative skoler	63	150	150	150 Forhøjelse af takster samt bortfald af søskenderabat på Musikskolen
Biblioteker	300			Udskydelse af udviklingstiltag til 2010.
Foreningsområdet	324	333	333	333 Diverse besparelser indenfor foreningsområdet
<u>Miljø- og Planudvalg:</u>				
Drikkevandsområdet	200	200	200	200 Reduktion af indsatsplanlægningen m.v.
<u>Teknik- og Forsyningsudvalg:</u>				
Fælles funktioner - veje	300	300	300	300 Reduktion af driftsledelsen
Sideanlæg	300	300	300	300 Reduktion i omlægning af fortove
Renholdelse	100	100	100	100 Reduktion i gadefejning
Rastepladser	100	100	100	100 Lukning af toiletter
Afvandingsbidrag	100	100	100	100 Lavere afvandingsbidrag pga. af færre kloakreoveringer
Vintertjeneste	500	500	500	500 De senere år har udgiften været mindre end budgetteret
<u>Social- og Seniorudvalg:</u>				
Botilbud	1.950	1.950	1.950	1.950 Ændringer i boformer for handicappede m.v.
Beskyttet beskæftigelse	1.800	1.800	1.800	1.800 Ændringer i tilbud beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud
Plejefamilier og opholdsst.	255	255	255	255 Lavere udgifter til konkrete foranstaltninger
Misbrug og integration	470	470	470	470 Projektfinansiering m.v. af visse udgifter
Støttecenteret Handicap	300	300	300	300 Reduktion i praktisk hjælp m.v. fra Støttecenteret
Familieafdelingen	500	500	500	500 Reduktion i medarbejderressourcerne på familieområdet
Plejeboliger	1.320	1.320	1.320	1.320 Tilpasning af antal plejeboliger og personale
Madservice	680	680	680	680 Reduktion af pulje vedr. valgmuligheder ved varmholdt mad m.v.
Pensionisthøjskole og aktivitetsområdet	450	450	450	450 Regulering af deltagerbetalingen og serviceændringer/harmonisering på aktivitetsområdet, vedr. busser mv.
Plejevederlagsordninger	300	300	300	300 Reduktion af budgetterede udgifter til plejevederlag
Tjenestekørsel	300	300	300	300 Reduktion af tjenestekørsel.på seniorområdet
Supervision og salg af plejehjemspladser	600	600	600	600 Opsigelse af samarbejdsaftaler med konsulentfirma om supervision og mersalg af plejehjemspladser til andre kommuner

1.000 kr. - = merudgifter

Område	2009	2010	2011	2012	Bemærkning
	Faste 2009-priser				
<u>Sundhed- og Forebyggelsesudvalg:</u>					
Tandplejen	1.000	1.000	1.000	1.000	Færre patienter end hidtil forventet og forventet besparel ved indgåelse af fastprisaf tale med privatpraktiserende tandlæger
Hjælpe midler	1.300	1.300	1.300	1.300	Forventet besparelse ved udbud af hjælpe midler
ANLÆG:					
Rårup skole	-1.700	-5.650	5.100	2.250	Fremrykning af igangsættelse af renovering fra 2010 til 2009
Stouby skole etape 2	-4.280	-4.660	8.940		Fremrykning af igangsættelse af renovering fra 2010 til 2009
Øvrige anlæg	5.980				Øvrige rådighedsbeløb reduceres med knap 4% i 2009 til finansiering af fremrykningen af Rårup skole og Stouby skole til 2009.
Ændringer i alt	1.994	-8.115	16.863	5.073	

SKATTER

Ved 2. behandlingen af budgettet er vedtaget uændret skatteprocent for 2009 på **24,5**.

De samlede skatteindtægter udgør for 2009 1.623.090.600 kr.

Beløbet kan specificeres således:

Kommunal indkomstskat	1.499.004.000
Selskabsskat	40.445.330
Grundskyld	82.276.270
Dækningsafgift m.v.	1.365.000
I alt	1.623.090.600

Kommunens statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2009 udgør 5.934.665.000 kr.

Kommunens egen kalkulation af udskrivningsgrundlaget, jfr. de specielle bemærkninger vedrørende skatter, udgør 6.118.384.000 kr., hvilket er 183,7 mio. kr. mere end det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Der kan herefter opstilles følgende regnestykke:

Hele 1.000 kr.	Statsgaranti	Selvbudgettering	Forskel
Indkomstskatteprovenu	1.453.993	1.499.004	45.011
Tilskud og udligning	492.986	464.880	-28.106
Nettoprovenu	1.946.979	1.963.884	16.905

Der er således et merprovenu ved selvbudgettering på ca. 16,9 mio. kr. i 2009. I 2012 foretages der efterregulering skatte- og tilskudsbeløbene ved selvbudgettering, som er anslået til et mindretilskud på ca. 1 mio. kr., således at merprovenuet ved selvbudgettering forventes at udgøre ca. 16 mio. kr. inkl. efterreguleringer i 2012 - bl.a. under forudsætning af at udskrivningsgrundlaget også til den tid bliver opgjort til 6,118 mia. kr.

Grundskyldspromillen er for 2009 fastsat til uændret **17,75**.

Kirkeskatteprocenten er for 2009 fastsat til uændret **1,08**.

BEVILLINGSNIVEAU

Bevillingsniveauet indenfor hver enkelt udvalgs område fastsættes til hovedfunktionsniveau (funktion 2. niveau).

Dette kan illustreres ved nedenstående eksempel:

- § 3.22 Folkeskolen m.v.
- § 3.30 Ungdomsuddannelser
- § 3.32 Folkebiblioteker
- § 3.35 Kulturel virksomhed
- § 3.38 Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.

er hver sin bevilling.

Undtagelser:

- For anlæg fastsættes bevillingsniveauet til hvert omkostningssted.
- For langfristede tilgodehavender på 08.32 fastsættes bevillingsniveauet til funktion 3. niveau

Når kommunens endelige styreformer er på plads, kan det blive aktuelt at justere i bevillingsniveauerne, f.eks. i forbindelse med selvforvaltning.